

SPORT PRO NEVIDOMÉ A JEHO POČÍTAČOVÁ PODPORA

Blanka Havelková

ORGANIZACE

- **Organizace v ČR, které sdružují zrakově postižené sportovce:**
  - ČSZPS = svaz zrakově postižených sportovců
  - TJ ZORA – sportovní organizace s celostátní působností

SPORTOVNÍ SOUTĚŽE ČSZPS

- výkonnostní sport – nutnost asistence vidomé osoby
  - ve funkci vodič, trasér, naváděč, rozhodčí, podáváč, pilot, konzultant
  - nesmí být asistentem profesionální sportovec

KATEGORIE

- Podle stupně zrakového postižení se sportovci zařazují do tří soutěžních klasifikačních kategorií:
  - B1= úplná slepota
  - B2= praktická slepota
  - B3= schopnost samostatné orientace a pohybu na speciálně upraveném a bezpečnostně zajištěném závodišti

MEZINÁRODNÍ SPORTOVNÍ SOUTĚŽE

- ME
- MS
- Letní paralympijské hry
- Zimní paralympijské hry
- Šachové olympiády

SPORTY

- atletika
- cyklistika
- fotbal
- goalball
- kuželky
- lukostřelba
- alpské a běžecké lyžování
- severské lyžování
- plavání
- silový trojboj
- judo
- šachy
- showdown
- turistika
- zvuková střelba
- bowling
- vodní sporty

PARALYMPIJSKÉ HRY

- **letní paralympijské hry, Londýn 2012**
  - atletika
  - plavání
  - goalball
- **zimní paralympijské hry, Soči 2014**
  - lyžování
  - biatlon

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SPORTOVKYNĚ

- Kateřina Teplá
  - kategorie B3 – alpské lyžování – sjezd, obří slalom, super obří slalom
- Sabina Rogie
  - kategorie B3 - alpské lyžování - sjezd, obří slalom, super obří slalom
- Anna Kulíšková
  - kategorie B2 - alpské lyžování - sjezd, obří slalom, super obří slalom

FUTSAL

- Ozvučený míč
- Brankář, trenér a navigátor vidí
- **Týmy:**
Avoy MU Brno

LUKOSTŘELBA

- standartní luk
- pro míření - vidící navigátor
- v ČR byla vyvinuta metoda, spojení luku a terče nylonovým vláknem, která umožní nevidomému samostatnou střelbu

ZVUKOVÁ STŘELBA

- upravená pistole
- ozvučený terč
  - čím vyšší tón terč vydává, tím blíže středu je laserový paprsek z pistole

SHOWDOWN - stolní tenis

- střílet gól do soupeřovy branky
- Míč obsahuje olověné kuličky
  - posílá po hrací desce podlouhlou dřevěnou nebo laminátovou pálkou
  - deska je ohraničena 14 cm vysokým mantinelem. Uprostřed nad mantinely je středová deska, které se nesmí dotknout

<http://www.youtube.com/watch?v=uo6PX36Mp0Q>

CYKLISTIKA - TANDEM

- dvojkoľo

GOALBALL

- kolektivní míčový sport
- dvě tříčlenná družstva
- stráží svou devítimetrovou branku
- uvnitř míče jsou rolničky, které při jeho pohybu zvoní
- hráči při hře sedí na zemi.

ATLETIKA

- pomoc traséra

PLAVÁNÍ

- Disciplíny
  - 50m
  - 100m
  - 4x 50m štafeta
  - 200m polohový závod

LEZENÍ NA STĚNĚ

- Doporučeným postupem je lezení nevidomého se dvěma cvičiteli
  - jeden jistí shora (sleduje, aby lano bylo bezpečně vedeno)
  - druhý leze zajištěn v blízkosti nevidomého a v případě potřeby pomáhá s nalezením vhodné varianty cesty

BOWLING

- Soutěžící jsou rozděleni do tří skupin, dle stupně postižení zraku
- hraje se na klasické dráze se zvýšenými mantinely

ŠACHY

- šachovnice s otvory, do kterých jsou zasouvány figury s kolíky
- černé figury jsou označené, aby nevidomý rozeznal jejich barvu

TURISTIKA

- s průvodcem
- speciální turistické trasy pro nevidomé
  - sloupky s Braillovým písmem a informacemi pro vidící
  - sloupky jsou v blízkosti rostlin nebo stromů, takže si nevidomý může exponát také osahat

WINDSURFING

- traséra, který jede na svém prkně a pokud je potřeba hlásí změny nevidomému

VZPÍRÁNÍ

- tři pokusy
- disciplíny:
  - Dřep
  - benchpres - tlak na lavici

LYŽOVÁNÍ SJEZDOVÉ

- závodník má svého traséra, který jede před ním a navádí ho v trati.
- Trasér má na sobě připevněno signalizační zařízení pro navádění jezdce.
- v disciplínách slalom, obří slalom, Super-G a sjezd.

LYŽOVÁNÍ BĚŽECKÉ

- na běžkách s trasérem, který jede vždy před nevidomým a informuje ho o stavu a povaze terénu
- je vhodné, aby byl trasér ozvučen, často má např. rolničky na hůlkách

TANDEM SNOWBOARD

- instruktor stojí jako první, žák jako druhý, přičemž jeho přední noha je mezi nohama instruktora
- žák zezadu objímá instruktora a nechává se vést jeho pohyby

JUDO

- bez omezení

MÍČOVÉ HRY

- míč s kontrastními barvami, nebo kontrastní lajny na hřišti, intenzivnější osvětlení
- ozvučené míče

KREISTORBALL

- začlenění nevidomého do hry alá basketball

<http://www.youtube.com/watch?v=nEGsW1HIM18>

ZDROJE

- www.helpnet.cz
- www.apa.upol.cz
- www.sons.cz
- www.sport-nevidomych.cz
- www.tyflonet.cz